

P R E D L O G O S N O V E

**za vođenje pregovora i zaključivanje Memoranduma o razumijevanju između
Vlade Crne Gore i Vlade Republike Austrije o uzajamnom pristupu tržištu rada za
članove porodice članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih
predstavništava**

Podgorica, septembar 2026. godine

I USTAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ovog memoranduma sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojim je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA REPUBLIKOM AUSTRIJOM

Odnose Crne Gore i Republike Austrije karakterišu tradicionalno prijateljstvo, razvijen politički dijalog i obostrana spremnost za dalje produbljivanje saradnje. Posebnu vrijednost odnosima daje kontinuirana politička i ekspertska podrška Austrije evropskoj integraciji Crne Gore. Kontakti na visokom nivou potvrđuju bliskost dvije države i doprinose daljem jačanju saradnje u oblastima od zajedničkog interesa. Austrija je značajan investicioni partner Crne Gore, a ekonomske veze predstavljaju važan oslonac ukupnih bilateralnih odnosa. Dodatni prostor za njihovo unaprijeđenje pružaju saradnja u oblasti obrazovanja, nauke i kulture.

III RAZLOZI ZA ZAKLJUČIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Na osnovu Bečke konvencije o diplomatskim odnosima iz 1961. godine i Bečke konvencije o konzularnim odnosima iz 1963. godine, članovi porodice članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava, koji čine dio njihovog domaćinstva, uživaju određene privilegije i imunitete, što može biti od uticaja i na mogućnost da obavljaju određenu plaćenu djelatnost u državi prijema. Uobičajena je međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članova porodice zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim organizacijama.

Plaćenom djelatnošću se smatra svaka aktivnost za koju se prima novčana naknada po osnovu ugovora o radu ili drugog ugovora kojom stranac ostvaraje prava po osnovu rada regulisana zakonodavstvom države prijema.

Izmjenama i dopunama Zakona o strancima ("Službeni list CG", broj 3/19) definisano je (član 40) da se strancu koji po međunarodnom pravu uživa privilegije i imunitet može izdati dozvola za privremeni boravak i rad ako je to uređeno međunarodnim ugovorom. S tim u vezi, predmetnim aktom se reguliše obim privilegija i imuniteta članova porodica službenika diplomatskih i konzularnih misija za obavljanje dohodovne profesionalne djelatnosti članovima porodice članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava.

Crna Gora je u prethodnom periodu zaključila slične sporazume sa Kraljevinom Belgijom, Sjedinjenim Američkim Državama, Republikom Srbijom, Velikom Britanijom, Republikom Turskom, Saveznom Republikom Njemačkom. Interes za zaključivanje ovih sporazuma iskazale su i druge zemlje, što ukazuje na potrebu da se ovo pitanje uredi sa svim državama u kojima Crna Gora ima svoje diplomatsko-konzularno predstavništvo, kroz zaključivanje ove vrste sporazuma.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI

Memorandumom se na bazi reciprociteta i pod odgovarajućim uslovima, omogućava članovima porodice članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava akreditovanim u državi prijema ili međunarodnoj organizaciji sa sjedištem u toj državi, koji čine dio njihovog domaćinstva, pravo na dobijanje dozvole za obavljanje dohodovne profesionalne djelatnosti.

Postupak zapošljavanja članova porodice članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava države imenovanja pokreće se tako što diplomatsko-konzularno predstavništvo podnosi zvaničan zahtjev za obavljanje plaćene delatnosti ministarstvu vanjskih poslova države prijema, koji, nakon što utvrdi da ne postoje smetnje, kao i važećim zakonodavstvom države prijema, obavještava diplomatsko-konzularno predstavništvo države imenovanja, preko ministarstva vanjskih poslova države prijema, o odluci donijetoj u vezi sa zahtjevom za obavljanje plaćene delatnosti.

Memorandumom se određuje da član porodice koji obavlja plaćenu djelatnost, neće uživati imunitet od građanske i upravne jurisdikcije države prijema, u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine i drugim međunarodnim ugovorima koji uređuju ovu oblast, za radnje ili propuste koje učine u vezi sa izvršavanjem zadataka u okviru obavljanja plaćene djelatnosti.

U slučajevima kada korisnik dozvole za obavljanje plaćene djelatnosti počini neko krivično djelo u okviru pomenute djelatnosti, uživaće imunitet od krivične jurisdikcije države imenovanja, u skladu sa odredbama Bečkih konvencija. U takvom slučaju država imenovanja ozbiljno će razmotriti zahtjev države prijema za odricanje od imuniteta od krivične jurisdikcije, koje se neće tumačiti kao proširenje na imunitet od izvršenja kazne, za koje je potrebno posebno ukidanje.

V STAVOVI I MIŠLJENJA ZAINTERESOVANIH ORGANA

U postupku pripreme Predloga osnove za vođenje pregovora i zaključivanje ovog Memoranduma, pribavljeno je mišljenje Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva finansija.

VI PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE UGOVORA

Za izvršenje ovog Memoranduma nije potrebno da se obezbijede finansijska/budžetska sredstva.

VII POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Zaključivanje ovog Memoranduma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

VIII PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE I TROŠKOVI PREGOVORA

Memorandum će biti usaglašen diplomatskim putem.

Prilog: Nacrt Memoranduma o razumijevanju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Austrije o uzajamnom pristupu tržištu rada za članove porodice članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava

Memorandum o razumijevanju

između

Vlade Crne Gore

i

Vlade Republike Austrije

o

uzajamnom pristupu tržištu rada za članove porodice članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava

Vlada Crne Gore i Vlada Republike Austrije (u daljem tekstu: „Strane“),

U želji da određenim članovima porodice članova diplomatskih misija i karijernih konzularnih predstavništava omoguće pristup tržištu rada na osnovu reciprociteta,

Predvidjele su sljedeće:

Član 1

Za potrebe ovog Memoranduma o razumijevanju (u daljem tekstu: „Memorandum“), „član porodice“ označava lice kojem je država prijema izdala vizu ili legitimacijsku karticu na osnovu njegovog ili njenog statusa supružnika, registrovanog partnera ili neudatog/neoženjenog djeteta mlađeg od 21 godine, koje čini dio domaćinstva člana diplomatske misije ili karijernog konzularnog predstavništva države imenovanja u državi prijema.

Član 2

Strane namjeravaju da članovima porodice odobre pravo na zapošljavanje bez zahtijevanja dokaza o ponudi zaposlenja u državi prijema.

Član 3

(1) U Crnoj Gori, radi dobijanja odobrenja za zapošljavanje člana porodice, Ambasada Austrije u Podgorici upućuje zvaničan zahtjev Diplomatskom protokolu Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore.

(2) Nakon provjere da je lice član porodice i obrade zvaničnog zahtjeva, Diplomatski protokol Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore obavještava Ambasadu Austrije da je članu porodice odobreno zaposlenje.

(3) Pored toga, članu porodice se izdaje dozvola za privremeni boravak i rad u skladu sa Zakonom o strancima.

Član 4

(1) U Austriji, radi dobijanja odobrenja za zapošljavanje člana porodice, Ambasada Crne Gore u Beču upućuje zvaničan zahtjev Direkciji za protokol Saveznog ministarstva za evropske i međunarodne poslove.

(2) Nakon provjere da je lice član porodice i obrade zvaničnog zahtjeva, Direkcija za protokol Saveznog ministarstva za evropske i međunarodne poslove obavještava Ambasadu Crne Gore da je članu porodice odobreno zaposlenje.

Član 5

Za izdavanje odobrenja za zapošljavanje u skladu sa članovima 3 i 4 ne naplaćuju se takse.

Član 6

Podrazumijeva se da, u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima, Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima ili bilo kojim drugim instrumentom kojim se odredbe tih konvencija čine primjenjivim, članovi porodice koji uživaju imunitet od građanske i upravne nadležnosti u državi prijema ne uživaju takav građanski i upravni imunitet u postupcima koji se odnose na bilo koju profesionalnu ili komercijalnu djelatnost, uključujući zaposlenje odobreno u skladu sa ovim memorandumom.

Član 7

U mjeri u kojoj je to u skladu sa međunarodnim sporazumima, zakoni i propisi države prijema, uključujući pitanja kao što su radno zakonodavstvo, porezi i socijalno osiguranje, primjenjuju se u potpunosti.

Član 8

- (1) Ovaj memorandum stupa na snagu danom potpisivanja obje Strane.
- (2) Ovaj memorandum može biti izmijenjen pisanim uzajamnim pristankom obje Strane.
- (3) Ovaj memorandum ostaje na snazi na neodređeno vrijeme. Međutim, svaka Strana može u bilo kojem trenutku okončati primjenu ovog memoranduma dostavljanjem pisanog obavještenja drugoj Strani diplomatskim putem, šest mjeseci unaprijed.
- (4) Ovaj memorandum ne stvara pravno obavezujuće obaveze za Strane.

Potpisano u _____, dana _____ 2026. godine, u dva originalna primjerka na engleskom jeziku.

Za Vladu Crne Gore

Za Vladu Republike Austrije

Memorandum of Understanding
between
the Government of the Republic of Austria
and
the Government of Montenegro
concerning
the reciprocal access to the labor market for dependents of members of
diplomatic missions and career consular posts

The Government of the Republic of Austria and the Government of Montenegro (hereinafter referred to as "the Sides"),

Wishing to give certain dependents of members of diplomatic missions and career consular posts access to the labor market on a reciprocal basis,

Have envisaged the following:

Section 1

For the purpose of this Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as "MoU"), a "dependent" is an individual who has been issued a visa or a legitimation card by the receiving state by virtue of his or her status as a spouse, registered partner, or unmarried child under the age of 21 years, forming part of the household in the receiving state of a member of a diplomatic mission or career consular post of the sending state.

Section 2

The Sides intend to accord employment authorization to dependents without requiring evidence of an offer of employment in the receiving state.

Section 3

(1) In Montenegro, to obtain employment authorization for a dependent, an official request is made by the Embassy of Austria in Podgorica to the Protocol Department of the Ministry of Foreign Affairs of Montenegro.

(2) After verification that the person is a dependent, and processing of the official request, the Embassy of Austria is informed by the Protocol Department of the Ministry of Foreign Affairs of Montenegro that the dependent is authorized to be employed.

(3) In addition, a temporary residence and work permit for the dependent is issued in accordance with the Law on Foreigners.

Section 4

(1) In Austria, to obtain employment authorization for a dependent, an official request is made by the Embassy of Montenegro in Vienna to the Protocol Department of the Federal Ministry for European and International Affairs.

(2) After verification that the person is a dependent, and processing of the official request, the Embassy of Montenegro is informed by the Protocol Department of the Federal Ministry for European and International Affairs that the dependent is authorized to be employed.

Section 5

No fees are charged for the issuance of employment authorizations in accordance with Section 3 and 4.

Section 6

It is understood that, in accordance with the Vienna Convention on Diplomatic Relations, the Vienna Convention on Consular Relations, or any other instrument making the provisions of these Conventions applicable, dependents enjoying immunity from civil and administrative jurisdiction in the receiving state enjoy no such civil and administrative immunity in an action relating to any professional or commercial activity, including employment authorized pursuant to this MoU.

Section 7

To the extent consistent with international agreements, the laws and regulations of the receiving state, including matters such as labor law, taxes and social security, are fully applicable.

Section 8

(1) This MoU will enter into effect upon signature by both Sides.

(2) This MoU may be modified by written mutual consent of both Sides.

(3) This MoU will remain in effect indefinitely. However, each Side may discontinue this MoU at any time by giving six months' advance written notice to the other Side through diplomatic channels.

(4) This MoU imposes no legal obligations on the Sides.

Signed in _____ on _____ 2026 in two originals in the English languages.

For the Government of Montenegro

**For the Government of the
Republic of Austria**